

Londres, Salt, París i Los Angeles

Londres, Salt, París i Los Angeles

XAVIER PASTOR I EDUARD CARRERA

fa més o menys un any, a Londres, la mort d'un jove a trets per la policia va provocar uns greus disturbis, inicialment a Tottenham i després en altres punts de la ciutat. No era el primer cop, però feia molt de temps que no tenien aquesta intensitat. Els darrers, el 1995, a Brixton, es van donar també per la mort d'un jove custodiat per la policia després d'un robatori.

Aquest no és un fenomen aïllat, ni tampoc característic de Londres o del Regne Unit, ja que s'ha donat en altres ciutats de diferents països en diferents moments, però que s'ha intensificat en els darrers anys.

A Salt, el gener de 2011, un jove cau d'un quart pis i mor a l'hospital després del robatori d'un ciclomotor i com a resultat de la persecució de la policia. Al carrer creix la indignació popular que es

materialitza amb l'incendi de cotxes, contenidors, mobiliari urbà i en un conflicte de convivència entre habitants de diferents nacionalitats.

L'octubre de 2005 a Clichy-sous-bois, una banlieue-municipi de la perifèria de París, un jove perseguit per la policia moria electrocutat i encenia l'espurna de la violència als carrers de la capital i a d'altres ciutats de França amb un balanç final de més de nou mil cotxes cremats i de desenes d'equipaments públics i d'establiments privats saquejats.

A la primavera de 1992 a Los Angeles, als Estats Units, un jurat compost per blancs van absoldre els quatre agents de policia que varen agredir brutalment un jove negre mentre eren gravats per una càmera. La sentència va fer esclatar la indignació popular provocant nits d'enfrontaments i desperfectes a la ciutat.

Però què tenen en comú tots aquests conflictes? Quina relació hi ha entre els fenòmens que es van donar en aquestes tres ciutats separades en el temps i l'espai? Quins van ser els factors que van predisposar a l'aparició de la violència i la destrucció? Es poden repetir?

Tots comencen igual. Un jove és agredit o mor a mans de la policia, com a resultat de la seva persecució o detenció, generant indignació i una posterior escalada de destrucció i de violència. En el cas de Los Angeles, el jove s'acaba recuperant de la brutal pallissa. Hi ha dos protagonistes: joves i policies. Una mateixa successió de fets: un suposat delictes del jove amb la corresponent persecució o detenció amb funest final a partir de l'actuació policial. Uns espais similars: barris o municipis multiculturals a la perifèria de les ciutats amb alt percentatge de densitat (habitant per metre quadrat), amb un índex elevat de població jove, sense feina i que passen moltes hores al carrer. Un clima: de desencís, descontentament, una irritació cap als polítics i el sistema per part dels joves i de la població que com en qualsevol conflicte va creixent des de la sensació d'abandonament fins a situacions de tensió i indignació en les quals qualsevol excusa encén els ànims i provoca l'esclat d'un conflicte d'alta intensitat.

I és que en tots aquests llocs es donen un conjunt de factors que van predisposar a l'aparició de la violència. Els de caràcter estructural: una taxa d'atur molt elevada, una situació econòmica precària, en què qualsevol contratemps o política de retallades crea bosses de pobresa, amb un índex de densitat molt elevat -en el cas de Salt és de 4.576,7 hab/km² mentre que la mitjana de Catalunya és de 234,8 hab/km²-, i amb alts índexs de fracàs escolar. Culturals: persones de diferents orígens i models de vida diferents que conviuen molt a prop els uns dels altres, un sentiment d'exclusió social i discriminació racial, una policia en tensió a causa de les condicions i les característiques d'aquests barris, estereotips i prejudicis d'un veïns cap als altres, especialment dels "nadius" cap als de fora. De comportament: la mort d'un jove, robatoris, força policial, queixes reiterades i enfrontaments

entre els veïns, activitats clandestines i il·legals, tràfic de droga, màfies, explotació sexual. Tot plegat fa que per a les institucions públiques aquestes persones i barris esdevinguin un problema permanent i requereixin dues tipologies d'intervencions: per a l'activitat al carrer i delictiva, més seguretat, i per al context econòmic, ajudes socials, esperant que el temps acabi fent la resta.

En conseqüència, no es pot dir que el conflicte esclati ni que la solució passi per abordar una única causa, com per exemple, una elevada taxa d'atur o perquè es va retirar aquesta o l'altra ajuda, sembla més aviat, tal com hem pogut constatar, que és el resultat de la combinació d'un conjunt de factors. Com si es tractés d'una fórmula matemàtica, en totes les ciutats analitzades hi ha uns factors que es mantenen. Així, l'aparició de la violència o la gestió amb èxit del conflicte dependrà de l'acumulació de percentatges alts, d'augment d'intensitat, de dos o més factors, amb una combinació que pot variar i varia en cada cas: joves sense cap activitat, pressió policial, pobresa, atur, densitat de població, reducció de subsidis del govern, passivitat o acomodament de la població i augment de la immigració.

Saber aquesta combinació a partir de l'elaboració d'uns indicadors per mesurar el seu grau d'intensitat, alhora que impulsem polítiques per corregir les mancances d'aquest barris i fer créixer aquestes persones, ens permetrà, en base al percentatge que ocupa cadascun d'ells, avançar-nos a l'aparició de disturbis i violència i crear solucions a mida per a aquest tipus de conflictes.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2012/08/18/londres-salt-paris-los-angeles/577474.html?utm_source=rss